

PROVINCIE
FLEVOLAND

Beeldvormende sessie: *Afwegingskader grootschalige batterijopslag in Flevoland*

Lelystad, 10 juli 2024

Doel beeldvormende sessie

- Terugblik: Geleerde lessen uit het experimentenkader en het proces naar een afwegingskader
- Vooruitblik: Bespreken uitgangspunten voor afwegingskader dat in Q4/Q1 ter besluitvorming zal worden voorgelegd

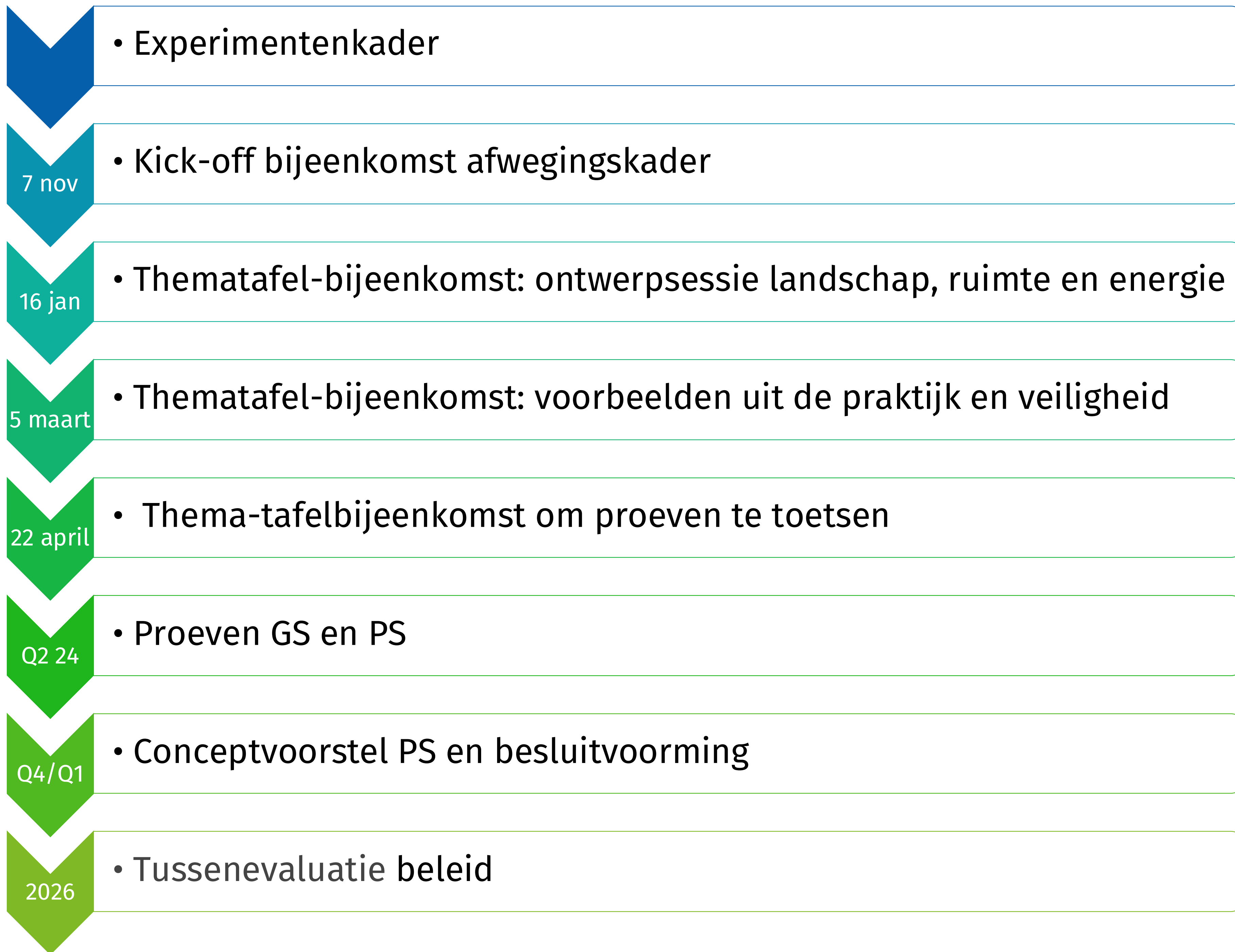

Programma

- Evaluatie Experimentenkader
- Proces, aanleiding en doel Afwegingskader
- Proeven afwegingskader grootschalig batterijopslag
 - Scope batterijopslag
 - Energetische inpassing: netcongestie, netbalancerings en mogelijke instrumenten
 - Ruimte algemene uitgangspunten
- Vragen aan Provinciale Staten

Proces: afwegingskader grootschalig batterijopslag

Evaluatie experimentenkader

Proces	Inhoud
• Complex traject - bekendheid instrument experimentenkader (welke stappen moeten er doorlopen worden)? • Wij-verhaal: elkaar vroegtijdig betrekken, elkaar op de hoogte houden, open/positieve houding, etc.	• Verhouding landschap, ruimte en energie • Definitie kwaliteitsimpuls – maatwerk, locatie specifiek? • Randvoorwaarden kon je mee uit de voeten, maar is niet genoeg kaderstellend geweest

Proeven afwegingskader grootschalig batterijopslag

2 Doelen afwegingskader

- Bevorderen **toekomstbestendig provinciaal energiesysteem** ten behoeve van de doorontwikkeling van Flevoland
- Bewaren van de **ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit** van Flevoland

Scope van het afwegingskader

Welke type batterijen vallen wel onder het afwegingskader?

- Grote Systeembatterijen voor het landelijke net – vanaf 70 MW en hoger
- Batterijen gekoppeld aan opweklocaties (bv. wind/zon)
- Batterijen als onderdeel van energiehubs (bedrijventerreinen)
- Buurtbatterijen

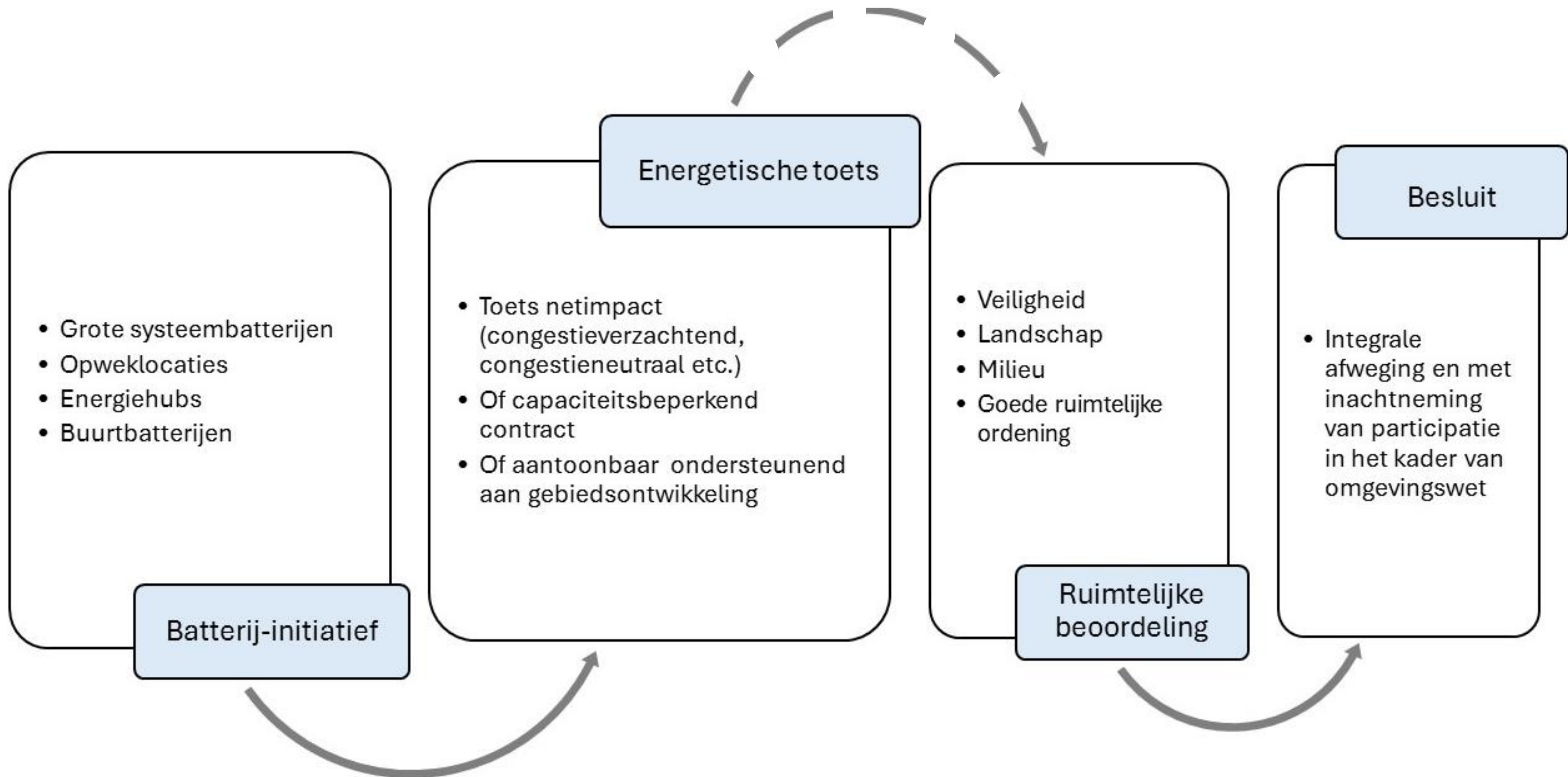
Welke type batterijen vallen niet onder het afwegingskader?

- Thuisbatterijen (bij kleinverbruikers)
- Batterijen van een VvE, individueel bedrijf of maatschappelijke instelling voor het eigen gebruik

Leidende principes

- Ruimte en Energie gezamenlijk beoordeeld vanuit integraal oogpunt
- Volgordelijkheid: wanneer een initiatief energetisch niet wenselijk is, dan is ruimtelijke beoordeling niet meer nodig

Overzicht afwegingskader

Aandachtspunten energetische inpassing

- Batterijen en netcongestie
- Batterijen en balanceren van het landelijke net
- Afwijkende profielen van landelijk en regionaal elektriciteitsnet
- Juridische borging om energetische toets in afweging voor omgevingsvergunning mee te nemen nu nog onzeker

Netcongestie en batterijen

	Netcongestie bij afname	Netcongestie bij invoeding
Toelichting	Pieken in de elektriciteitsvraag leiden tot onvoldoende transportcapaciteit	Pieken door ingevoede energie leiden tot onvoldoende transportcapaciteit
Maatschappelijke consequenties	Wachtrij voor nieuwe grootverbruikersaansluitingen in congestiegebieden, mogelijke beperkingen voor woningbouwambities, groei van bedrijvigheid etc.	Wachtrij voor nieuwe aansluitingen voor grootschalige duurzame opwek in congestiegebieden
Effect van batterijen	Technisch alleen beperkte capaciteit om pieken af te vangen, door economische prikkels is er risico om congestie te verergeren; combinatie met andere maatregelen noodzakelijk	Batterijen kunnen een haalbare en schaalbare oplossing zijn, mits batterijen op de juiste manier ingezet worden; afweging met andere oplossingen

Definitie: Congestieverzachtend

"Een congestie-verzachter is een partij **waarvan de netbeheerder vaststelt**, [...] dat het toekennen van transportcapaciteit aan deze partij ertoe leidt **dat de beschikbare transportcapaciteit**, [...] voor overige partijen **toeneemt** en niet leidt tot toename van congestie in het net van een andere netbeheerder"

"Een congestie-verzachter vergroot de voorzienings- en leveringszekerheid van het elektriciteitsnet [...]. Een **net-neutrale partij**, dat wil zeggen een partij die de congestie niet verergert maar ook niet vermindert, valt hier niet onder."

ACM

Codebesluit prioriteringsruimte bij transportverzoeken

Energie – onderscheidende principes

- Faciliteren van opslag in het kader van een stabiel **landelijk energiesysteem**
- Batterij-initiatieven die volgens definitie van ACM **congestieverzachtend** zijn worden als energetisch wenselijk beoordeeld
- Batterijopslag zal niet moeten leiden tot een aanscherpen van de netcongestie-problematiek **op het lokale en regionale elektriciteitsnet** en waar mogelijk bijdragen aan ontlasten van het net

Grote Systeembatterijen

Uitgangspunten	Mogelijke toetsingscriteria/ sturingsmechanismen
• Dient de balans van het landelijke net • Een maximum van 1000 tot 2000 MW vóór 2030, • Schattingen tot 2050 hebben grote mate onzekerheid, uitgaand van een toename van factor vijf of zes ligt de behoefte dan tussen 5 000 – 12 000 MW • Binnen 1000m bij hoogspanningsstation, niet direct in verlengde van een rail (voor mogelijk toekomstige uitbreidingen van stations) • Verwachting is dat het om batterijen gaat vanaf 70MW tot ongeveer 250 MW • Goed verdelen over gebied van de provincie en de hoogspannings-corridors	• Provincie-brede monitor over hoeveelheid batterijopslag met een maximum van 2000 MW tot 2030 • Ten minste net-neutraal aangesloten, per casus mogelijk netimpact-toets van netbeheerder • Of mogelijk tenderen door gemeente in relatie met provincie-brede monitor • Of mogelijk aanwijzen van gebieden in omgevingsbeleid

Batterijen bij opweklocaties

Uitgangspunten	Mogelijke toetsingscriteria/ sturingsmechanismen
• Batterijopslag gekoppeld aan piekvermindering van grootschalig opwek is vaak wenselijk (i.v.m. congestie voor teruglevering) • Veel opweklocaties in het landelijk gebied van Flevoland	• Beoordeeld de netbeheerder het initiatief congestieverzachtend volgens definitie van ACM? • Of Bij een bestaande aansluiting: De gecontracteerde aansluitcapaciteit moet niet worden opgewaardeerd door de batterij; bij een nieuwe opweklocatie: de aansluitcapaciteit moet niet hoger zijn dan nodig is om de opgewekte energie terug te leveren • Of toets: Is een capaciteitsbeperkend contract (zoals CBC-A) met de netbeheerder gesloten?

Energiehubs

Uitgangspunten	Mogelijke toetsingscriteria/ sturingsmechanismen
• Energiehubs kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het beter benutten van het bestaande net (Spoor 3 – pMIEK*) • De batterij is direct gekoppeld aan een energiehub (gebruik en/of opwek) • Een energiehub in deze context is een collectief van bedrijven dat zich organiseert om energie op te wekken, uit te wisselen en gezamenlijk op te slaan. Bedrijven kunnen zich op verschillende manieren organiseren in energiehubs: als energie-coöperatie, via een GDS of met een groeps-TO. Ook andere contractvormen zijn denkbaar	• Beoordeeld de netbeheerder het initiatief congestieverzachtend volgens definitie van ACM? • Of plaatst een collectief van bedrijven een batterij, zonder dat het totaal van de aangesloten capaciteit (individuele en collectieve aansluiting samen) hierdoor een grotere capaciteit nodig heeft ? • Of toets: Is een capaciteitsbeperkend contract (zoals CBC-A of tijdsgebonden contract) met de netbeheerder gesloten?

*pMIEK: provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat

Buurtbatterijen

Uitgangspunten	Mogelijke toetsingscriteria/ sturingsmechanismen
• Tot nu toe geen buurtbatterijen in Flevoland bekend • Buurtbatterijen hebben een potentiële rol in een decentraal energiesysteem, maar zijn zonder bredere aanpak onvoldoende om buurt van energie te verzorgen • Vooral kansen in combinatie met opwek	• Beoordeeld de netbeheerder het initiatief congestieverzachtend volgens definitie van ACM? • Is de batterij onderdeel van een breder gebiedsaanpak (bv. met warmteopslag of langdurige opslag)? En wordt de batterij ingezet om meer woningbouw/(maatschappelijke) voorzieningen en ontwikkelingen mogelijk te maken? • Of toets: Is een capaciteitsbeperkend contract (zoals CBC-A) met de netbeheerder gesloten?

Ruimte – algemene uitgangspunten

- Sturing op ruimtelijke claims/locaties
- Milieu (externe veiligheid, geluid, etc.)
- Maatschappelijk belang
- Goede ruimtelijke ordening
- Landschap conform programma Landschap van de Toekomst

Vervolg

- Verwerken reacties uit beeldvormende sessie in PS
- Q3 volgende Thematafel-bijeenkomst en participatie met andere initiatiefnemers en participatieplan voor bewoners
- Q4/Q1 besluitvorming
- In deze collegeperiode nog tussenevaluatie beleid

Vragen aan Provinciale Staten 1 van 3

- Kunt u zich vinden in de scope van het Afwegingskader?
 - 4 types batterijen (grote systeembatterijen, opweklocaties, energiehubs, buurtbatterijen),
 - Totale grondgebied van de provincie
 - Alleen batterij-opslag

Vragen aan Provinciale Staten 2 van 3

- Kunt u zich vinden in de uitgangspunten voor energetische inpassing van batterijopslag?
 - Faciliteren van een stabiel landelijk energiesysteem,
 - Congestieverzachtende initiatieven energetisch wenselijk,
 - en geen aanscherpen van de netcongestieproblematiek op het lokale en regionale elektriciteitsnet

Vragen aan Provinciale Staten 3 van 3

- Veiligheid en gezondheid krijgen aandacht in Afwegingskader. Zijn er nog andere aspecten voor mens, dier en omgeving die een plaats moeten krijgen in het afwegingskader?
- Hoe kijkt u aan tegen batterijontwikkeling in relatie tot/met andere opgaven/gebiedsontwikkelingen in de regio?